

The background of the cover is a painting of an interior space. On the left, a textured, light-colored wall meets a yellowish floor. On the right, a white door is open, revealing a view of a bright blue sea under a clear sky. The text is overlaid on a black rectangular area at the top.

Habitacions privades

*

Natàlia Cerezo

Edicions  duoZanetti

Habitacions privades

Contes escollits

*

Natàlia Cerezo

*

Pròleg de Teresa Moreno

*

Edició de Ricardo Triviño Sánchez

Edicions  duoZanetti

ÍNDEX

Pròleg	4
Dedicatòria	7
Habitacions privades	8
El gerani	9
Gat	12
L'espera	19
Xocolata	23
Punxaven	28
El salt	32
Colofó	42
Crèdits	43

PRÒLEG

Conec la Natàlia Cerezo des de l'escola, i ja llavors "apuntava maneres", si em permeteu l'expressió. Hi ha escriptors que viuen el seu interès artístic com una necessitat, que des de petits els porta a buscar mes enllà dels llibres infantils que ens recomanaven a l'escola, i que ja a la secundària, comencen a despuntar en la redacció personal, literària.

Aquest és el cas de la Natàlia, que ja guanyava premis literaris a l'institut. No era l'única, és clar, però mentre molts han anat abandonant aquest impuls cap a les lletres, potser esmorteint-lo amb una carrera universitària centrada en la filologia, ella s'ha

mantingut constant, cercant la seva veu literària. Avui us presento els resultats d'aquesta cerca.

Ens trobem davant un recull de sis contes, ordenats cronològicament. Algú pot dir que el gènere del conte és la prosa que escullen aquells que no saben què volen dir, però que saben que tenen coses a expressar. Sembla fàcil, un lloc d'experimentació, un joc creatiu de l'autor. Un terreny segur on començar a escriure. La realitat, però, és que es tracta d'un gènere molt difícil de dominar completament, ja que tan poques pàgines demanen perfecció, arrodoniment creatiu.

En aquest recull de contes, podem veure com la Natàlia, poc a poc, canvia la seva forma d'escriure, la fa més reeixida i eficaç. El canvi qualitatiu del primer a l'últim és clar, i això fa que aquest recull sigui molt interessant perquè ens permet veure els inicis d'una jove escriptora, com va configurant el seu univers creatiu i el va fent cada cop més propi.

Una cosa que em va sorprendre molt al llegir aquests contes va ser la veu personalíssima de l'autora. Alguns trets dels seus textos em recorden a aquest treball melancòlic, tan femení, que fa la Mercè Rodoreda, però sense caure en un excés de dramatisme que li hauria restat credibilitat a l'obra. Textos on sembla que no passa res, i alhora tot ha canviat, com a El Salt, ens mostren tot el talent narratiu de la Natàlia.

Tanmateix, em va agradar que no es centrés únicament en la veu femenina, malgrat ser el terreny on més còmoda se sent. El

treball que realitza intentant copsar quelcom de molt universal en el conte El gerani és magnífic i dolorosíssim alhora. Altres contes, però, contenen alguns punts irònics, divertits, que ens descarreguen una mica el pes emocional i aconseguen una obra menys poètica però més real. Seria el cas de Punxaven, un conte que en llegir-lo em va fer riure i alhora reflexionar sobre les ganes de fer mal simplement per plaer.

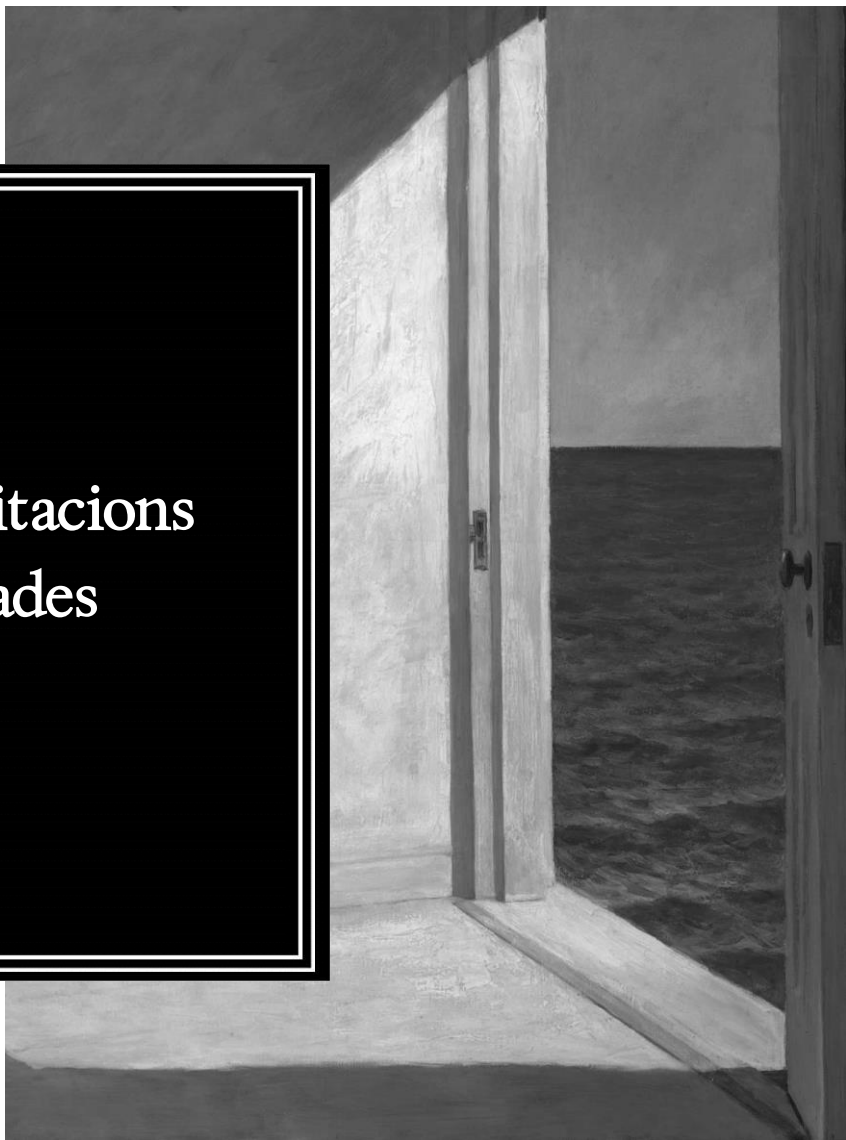
Altres contes es basen directament en la seva experiència personal, concretament, en les seves experiències a Dinamarca. Però no entrarem en detalls... Com a amiga personal de la Natàlia, no puc més que alegrar-me que els seu somni de ser escriptora, o com dirien alguns, la necessitat de ser-ho, es vagi complint poc a poc. I espero que aquest no sigui sinó el primer de molts llibres publicats on, espero, puguem continuar veient com evoluciona i es perfecciona.

No m'allargo més, ja que tots odiam els pròlegs llargs i tediosos. Deixem que l'obra parli per si sola, que encara queda molt estiu.

*Teresa Moreno
Sabadell, 2014*

*[Per a dos Jordis
i un Rubén]*

Habitacions privades



El gerani



El gerani s'aguantava tot cofoi a l'ampit d'una finestra que menava a un d'aquells carrerons tortuosos i retorçats del Raval. Tenia uns poms de flors grans com el puny que semblaven haver esclatat en flames. S'elevava amb força sobre un test groc, amb les arrels clavades ben fermament a la terra magra i vella.

Des de la butaca estant, un vell es marcava sota la calor del juliol que tornava a assolir el barri. Tenia la camisa xopa de suor i les espadenyes li cremaven com dues brases els peus delicats. S'agafava amb força a un bastó de fusta recargolada que tenia entre les cames. Es mirava el gerani amb els ulls mig clucs i la boca torçada cap a la dreta. Veia les fulles i les flors plenes de vida i sentia com l'enveja li cremava les entranyes.

A fora, dues prostitutes es barallaven, cridaven i gemegaven i s'atacaven mentre els altres vianants s'escapolien discretament mirant a terra. El vell, però, només tenia ulls per a veure el fullam desvergonyat del gerani, tot ple de sàvia i d'energia, i els pètals com un tros de foc enganxats a la tija, i només tenia orelles per a sentir la remor de les

fulles espetegant sota el sol roent. El veia alçar-se, burlar-se del seu bastó i de les seves venes dèbils i aigualides, ah, quin gerani descarat! Com s'atrevia a exhibir aquella verdor de maragda i aquell roig encès sobre l'ampit de la finestra rebentat de calor, i de les parets de gos com fuig inflades per la xafogor!

De vegades el vell pensava que s'aixecaria de la butaca, s'acostaria lentament a la finestra i empenyeria delicadament el test groc amb el bastó. Pensava en el gerani voleiant, caient, un embalum de coloraines, i en el cop sec en estavellar-se a terra. La gent alçant la vista, només era un test, que ha caigut, i les arrels mirant cap al cel, la terra escampada a la vorera estreta. Se li va regirar l'estómac quan se li va acudir que algú podria trepitjar aquella terra, aquelles flors. Es va avergonyir.

El vell s'estava ben quietó, assegut a la butaca, sense moure ni un dit, amb por de petar per la calda i convertir-se en un manyac de carn vella i de suor mentre el gerani se'l mirava. Aquelles flors eren obscenes, va pensar, mentre feia un esforç sobrehumà i s'eixugava el front amb un mocador de cotó. Una bola de greix li tenallava la gola insistentment, ara li baixava fins a la boca de l'estómac, ara li pujava fins a envair-li el nas i les orelles. La sensació llefiscosa no l'abandonava, li tremolaven les cames. Era conscient que el

gerani l'observava i no volia mostrar cap debilitat, però el cul ja li començava a molestar d'estar tanta estona amb la mateixa postura, se li estaven adormint les natges. I també sabia que el gerani viuria fins l'hivern i que després s'assecaria, i que tornaria a néixer a la primavera. Veuria les putes del carrer, la gentola que desfilava venent llaunes i altres galindaines, els joves turistes robats, les joves turistes perdudes i èbries, descalces perquè havien perdut les sabates, plorant perquè havien perdut les amigues, i el barri, viu, clavat com el gerani en terra magra i vella, però viu, descarat i desvergonyat, amb gent sense res a fer podrint-se al replà dels edificis torçats i atrotinats i curiosos aventurant-se als carrerons desemparats, amb la gosadia de portar un mapa a la mà. El seu barri, el seu barri.

Gat



I

Havia arribat del no-res brut i mig mort de set, però no ens vam adonar que el gat era sord fins que ja portava un any vivint amb nosaltres. Aquella tarda freda de diumenge, la May es va escolar entre els camioners que abarrotaven la barra fent xivarri i prenent cafè i em va estirar de la camisa.

—Rob, has vist en Peücs?

Em vaig eixugar les mans al davantal i, mentre omplia la cafetera, vaig fer que no amb el cap.

—Aquí hi ha massa enrenou, reina. Busca'l pels voltants de la gasolinera o de la casa. Deu estar dormint en algun raconet calentó.

Encara la vaig veure una estona voletejant per les taules, preguntant si algú havia vist el gat, fins que la mare va sortir de la cuina i la va fer fora en quatre gambades. A través dels vidres entelats vaig veure com la seva bufanda vermella s'allunyava cap a la gasolinera.

Hores més tard, quan ja havia passat el torn de sopar i el cafè estava molt més tranquil, vaig sortir de la cuina amb un drap a l'esquena i dues bosses d'escombraries a cada mà. Mentre obria el contenidor i les llençava, la May em va cridar i es va acostar somrient. Portava el gat en braços. Era un animal gras, amb el pelatge blanc i suau i un ull de cada color.

—L'has trobat. —Li vaig acaronar les orelles. El gat es va desvetllar i em va mirar amb severitat. En deixar de rascar-lo, va sospirar i es va arrupir encara més als braços de la May.

Em va explicar que havia vist sortir l'avi Tim del garatge amb el gat agafat pel clatell, escridassant el seu ajudant per sobre el retrò dels motors i del martelleig del planxista. Es veu que havia allargat el braç des de sota un cotxe i en comptes d'agafar una clau anglesa s'havia endut una bona esgarrapada. En ensenyar-li la mà ferida i començar a renyar-la, la May havia arrencat a córrer amb el gat.

Cap dels altres animals que havíem tingut s'havia acostat mai al garatge, i encara menys per dormir. Fins i tot el cafè, amb els seus camioners de veu trifàsica i amb el cloqueig constant de les tasses i de la cafetera era més tranquil que no pas aquell cau pudent on havíem de parlar a crits. La

May també devia haver-se'n adonat, perquè li va fer un petó i va dir:

—Em sembla que no hi sent.

Dies més tard, la May rondava el gat amagada darrere els contenidors del cafè. Quan em va veure, es va posar un dit als llavis i em va estirar de la mà. Em vaig ajupir fins que vaig quedar a la seva alçada. El gat dormia en una capsa plena de draps vells uns metres enllà. La May, que estava molt seriosa i no el perdia de vista, es va treure un petard de la butxaca i el va encendre. Va comptar fins a tres en veu baixa abans de llançar-lo amb força. El petard va rebotar contra la paret i va esclatar al costat de l'orella de l'animal, que va seguir dormint com si res.

—Ho veus? —La May em va mirar amb els ulls brillants i un somriure d'orella a orella, però de cop i volta va deixar de riure—. Pobriusó.

A partir d'aleshores només el deixava sol quan pujava a l'autobús per anar a l'escola. A la tarda, quan arribava, venia al cafè, ens feia un petó, engolia el berenar asseguda a la barra i sortia esperitada a buscar el gat, que l'esperava assegut al banc de fusta de la porta. Passaven la tarda junts, ella el feia córrer amunt i avall i perseguir cordills o fils de llana, o el cercle de llum d'una llanterna de butxaca. Aquell

pobre animal no miolava mai, sinó que seguia la mestressa a tot arreu en silenci.

En acabar el torn de tarda, me'ls enduia cap a casa i ajudava la May a fer els deures. Ens assèiem a la cuina i el gat, moltes vegades, descansava sobre els seus peus. Després de sopar, miraven una estona la televisió asseguts al sofà, la May embadalida amb els colors de la pantalla i el gat enroscat a la seva falda, movent la cua en somnis. Però quan tocava anar a dormir tota aquella pau s'acabava i hi havia grans batalles i plors perquè la nena no consentia que dormís a fora. Sempre trobava la manera d'amagar-lo, tot i que si la mare se n'adonava s'emportava un parell de plantofades al cul. Finalment, la mare es va rendir i li va dir que podia dormir a la seva habitació, però a terra, en un llit de roba vella, i que li hauria de posar el menjar al pati del darrere. A partir d'aleshores en Peücs va menjar fora i va dormir al llit amb la May.

II

Una matinada d'estiu vaig anar al cafè a canviar-me amb la mare, que aquell dia feia el torn de nit. Tan bon punt em va veure cordant-me el davantal darrere la barra, em va dir que corregués al garatge, que el pare m'esperava. El vaig anar a

buscar a corre-cuita. Encara que el sol no havia sortit del tot, ja feia calor, i un vent calent aixecava núvols de pols a la carretera.

El pare fumava una cigarreta amb la mirada perduda. Estava ajupit davant de la capsa on havia posat en Peücs. L'havia tapat amb un drap i li havia tancat els ulls. Vaig pensar que, si no fos pel drap tacat de sang i el gest garratibat de la mandíbula, semblaria que estigués adormit. Dues llàgrimes em van relliscar galtes avall. El pare es va aixecar i em va donar uns copets a l'esquena.

—Ha estat en Joe —va dir amb la veu ronca—. Diu que aquesta matinada tornava cap a casa i que l'ha trobat estirat a la carretera... que ha tocat el clàxon i que ha frenat, però que no s'ha mogut...

—Com li direm, a la May?

III

Vam enterrar-lo darrere de casa i vam marcar la tomba amb una pedra vermella que vaig clavar a la terra fosca. No ens vam veure capaços de dir-li la veritat. Quan va arribar de l'escola i ens va preguntar si havíem vist en Peücs, li vam

dir que havia anat a caçar ocells als prat de darrere de casa i que segur que l'endemà ja hauria tornat.

Aleshores el pare em va donar un parell de dòlars i em va deixar la furgoneta per a què baixés al poble. Encara que vaig conduir pels voltants tota la tarda, no vaig trobar cap gat que fos exactament igual que en Peücs i vaig haver de tornar a casa amb les mans buides. El pare m'esperava al porxo. Em va explicar que la May havia buscat el gat per tot arreu durant tota la tarda. En fer-se fosc, el pare l'havia portada a casa per a fer-li companyia, però la nena havia sopat en silenci i havia anat a dormir de seguida.

El pare va marxar a donar un cop de mà a l'avi al garatge i jo vaig entrar a l'habitació de la May. El seu llit em va semblar molt gran i ella, molt petita.

Van passar molt dies i la May no va deixar de preguntar pel gat i insistia en anar a buscar-lo més i més lluny de casa. Cada tarda, després de berenar, recorria incansable el cafè, la gasolinera, el garatge i els camps que ens envoltaven. Al final li vaig haver de dir, amb el cor en un puny, que en Peücs potser s'havia perdut, però que segur que acabaria trobant el camí de casa i que tornaria. A partir d'aleshores, la May ja no va preguntar més i, en arribar de l'escola, es passava la tarda fent dibuixos a la pols amb un pal o mirant els cotxes que entraven i sortien de la gasolinera.

Una tarda, per fi vaig trobar un gat que s'assemblava a en Peücs en un solar, tot i que el pèl no era tan llustrós i tenia un caràcter salvatge. Vaig passar una bona estona perseguint-lo, però a la fi el vaig poder ficar en un sac a la furgoneta i vaig emprendre el camí de tornada.

Vaig aparcar al costat de la gasolinera per a deslligar el sac. La May estava asseguda al banc de davant del cafè jugant amb unes pedretes. La vaig cridar amb el gat en braços i va córrer cap a mi cridant tota il·lusionada:

—Peücs!

Però en acostar-se, el somriure se li esborrà de la cara.

—Mira May, és en Peücs, que ja ha tornat —li vaig dir no gaire convençut—. Té, agafa'l.

La May va estirar els bracets amb desconfiança i el gat va deixar anar un miol amenaçador. Durant uns segons, la May va mirar en silenci com el gat es regirava i provava d'esgarrapar-me i jo la vaig mirar a ella, una nena petita amb els genolls tacats de sorra. Finalment, el va agafar amb cura. Em va donar les gràcies amb un somriure trist i va allunyar-se cap a la casa.

L'espera



La mare seu en una pedra per a rebre el seu fill, que fa setmanes va marxar tot sol en la seva primera cacera. És allà des de la matinada, abrigada amb un munt de flassades i un barret pelut que li escalfa les orelles. El fred li ha entumit els peus, malgrat les botes i els dos parells de mitjons que calça. Seu rígida, amb els ulls clavats en la llunyania i cada múscul del seu cos és tens i viu com la corda d'un arc.

Darrere seu, plantades a la gespa tendra de la tundra, hi ha mitja dotzena de tendes construïdes amb una fusta antiquíssima, pells i draps de colors. El campament ja fa estona que s'ha llevat, i la dona, pedra estant, sent el murmuri de les cassoles i el bel de les cabres. De tant en tant, una brisa gelada li porta bafarades dolces de te amb llet i mantega.

El sol del matí navega feixuc pel cel. Durant molta estona, els ulls de falcó de la mare amb prou feines parpellegen, fixos a la línia de l'horitzó, on només s'hi endevinen una boira gris i esfilagarsada i l'ombra dels líquens verds i vermells que taquen la plana. La brisa es converteix en un vent gelat que li refreda la punta del nas. Es belluga una

mica, inquieta, i pensa que aquesta nit segurament gelarà. Però encara queden moltes hores de claror, potser aquesta nit en Shiya no haurà de dormir al ras.

Tot d'una, el vent fa repicar els picarols que decoren les tendes. La dona s'incorpora de cop, li ha semblat veure un puntet llunyà que s'acosta, però només és un matoll que empeny el vent. Recull les mantes, que havien caigut a terra, i torna a arrecerar-s'hi. L'ambient fred li ha alentit el cor, que tremolava com un ocellet enfurismat dins la gàbia.

Sap que és migdia quan torna a sentir veus apagades: el dring suau de les olles i la flaire punyent de la carn que es cou. Però no s'alça per dinar; no té gens de gana. Encara vigila la riba llunyana del cel. La boirina del matí ara és un núvol de plom que s'acosta a poc a poc al campament. Una cabra bela, i després una altra i una altra, han notat el canvi del vent i anuncien pluja. Una se li acosta i jau als seus peus. De tant en tant rossega un tros d'herba.

Després de dinar, el cel ja és de color gris. Comença a caure un plugim insistent que esborra el contorn de les coses i l'horitzó es transforma en un borrall humit de terra i aigua. La cabra fuig esperitada a buscar l'aixopluc de l'estable.

A mitja tarda, un avi s'obre pas a través de la pluja, s'asseu al seu costat i li fa companyia. Un dels caçadors ha olorat el rastre d'en Shiya cap el Nord, mormola.

Ella aparta la vista de la tundra un segon. Els ulls li brillen i, per primera vegada en molts dies, somriu.

Deixa de ploure i el vell marxa. Uns nens es posen a jugar a les bales al seu costat i pensa en el seu fill. Quan ell era petit, també li agradava, de jugar. Recorda quan es van dir adéu, a l'alba vermella de feia tantes setmanes. Tot el campament els envoltava. La mare li va posar un talismà d'os a les mans i ell la va abraçar amb força. Tot i que ja anava armat com un caçador, encara era un nen.

En Shiya ja no arribarà avui, pensa mentre s'embolcalla encara més amb les mantes. El vent s'ha endut els núvols. El sol es pon i tiba les ombres, que cada vegada són més llargues. El primer estel il·lumina el cel de color porpra. La mare el mira i veu en Shiya al Nord, caminant sota la lluna i enyorant-se de casa.

Ja és gairebé negra nit quan la seva filla li posa una tassa de te bullent a les mans enguantades. El baf li escalfa la cara. S'adona que té fred i beu amb ànsia, sense esperar que es refredi.

De sobte, la tassa li cau a terra. Una glopada d'aire amb l'olor espessa i picant de la sang li ha omplert els narius. S'aixeca d'un bot rastrejant la llunyania; les esquelles de les cabres retronen furioses i els gossos borden com si fossin folls. És en Shiya, que torna, reconeix el seu fill tot i que encara sigui una figureta minúscula a l'horitzó en penombra.

Estreny l'amulet que porta penjat al coll tan fort que el cantell se li clava als palmells de les mans. Li sembla que coixeja una mica, però, quan el noi s'acosta, s'adona que ranqueja per tota la caça que arrossega. Va tot xop de sang i de terra molla i unes banyes de caribú li coronen el front ferotge i triomfal.

S'agafen de les mans i la mare veu que en els ulls del fill espetega, com un llamp, una guspira desconeguda que li mostra la solitud, el fred i la duresa de l'àrtic. Són ulls de caçador, ara hi bateguen la lluita i la remor inhòspita del glaç, i ja no hi queda res de la innocència amb què la van acomiadar. El campament els rodeja i els condueix amb un murmuri antic cap a la llar. La mare sent que l'envaeix una onada d'orgull. En Shiya ha tornat amb els seus fet un home.

Xocolata



Estava veient la televisió quan la Marta ha vingut amb la panxa gran com un món, s'ha assegut al sofà i li ha passat un braç per les espatlles.

Em ve de gust sopar un sandvitx de mortadella i no queda pa, li ha dit amb veu llastimosa, i l'Ernest ha contestat, però avui som diumenge i ja són les deu, i s'ha arrepatat encara més a la butaca. Li fa molta mandra sortir amb la xafogor que fa, però tot d'una s'ha recordat de la bosseta de plàstic que li va donar el seu cosí dimarts passat.

Li ha dit d'acord i ha anat cap al lavabo amb la bosseta de plàstic a la butxaca. Li ha quedat una mica barroer, el tabac és massa solt i el filtre massa llarg, però ja li està bé.

Comença a fumar al carrer, caminant cap a la botiga. Feia tant que no fumava que havia oblidat com cremava la gola i el gust amarg dels brins de tabac que es quedaven entre les dents. Ha somrigut, agosarat, fins que li ha semblat veure dos policies que al final no ho eren i s'ha amagat en la penombra d'una placeta, recordant-se d'aquella manifestació de feia tants anys, a Copenhaguen, quan va haver de fugir

comes ajudeu-me per por que li trobessin la pedra de costo que portava a la butxaca i l'expatriessin abans d'acabar l'Erasmus.

Tira la punta a terra, aixafant-la amb el peu, i creu sentir la veu d'en Moshe quan van parlar per telèfon per última vegada ara fa sis anys. En Moshe, que l'havia ensenyat a fumar; així, Ernest, deia pronunciant el seu nom a l'anglesa, com si et donessin un ensurt, aguanta tot l'aire que puguis als pulmons i després deixa'l anar a poc a poc, eh, que puja?

Ara, a l'ascensor, pitja el botó del seu pis i no sap per què no vol fumar davant de la Marta, al cap i a la fi és la seva dona i a sobre, ara, tan embarassada com està, amagar-li res deu ser encara més greu. Per si de cas es furga la butxaca dels pantalons buscant xiclets per dissimular l'alè. Des que va deixar de fumar que sempre en porta perquè la menta li calma els nervis. No els troba, i aleshores s'adona que no s'ha recordat de comprar-ne.

Ja no hi pot fer res, quan arribi a casa anirà directament al lavabo i es rentarà les dents.

Va tan fumat que fins i tot sent com es tensen els cables que tiben de l'ascensor. La llum tèrbola del fluorescent li fa aclucar els ulls envermellits i nota que té la boca seca i oberta. El seu reflex es multiplica en els tres miralls que

recobreixen les parets de l'ascensor, quina fila que fa, amb aquell xandall que el fa gras i la pell que sembla de cera. Es toca el cap i li sembla que veu per primera vegada totes les entrades que té i sent llàstima.

S'adona, de sobte, que l'ascensor s'ha aturat i durant un instant no sap si pujava o si baixava, si marxava o si tornava a casa. Abans que pugui reaccionar, l'aparell torna a posar-se en marxa. S'agafa a la bossa amb el pa de motlle per a la Marta i la seva xocolata i espera durant uns segons com hores, confós i espantat, fins que l'ascensor s'atura a l'àtic. Les portes s'obren amb un xerric i prega que la roba no li faci pudor de fum. Entra un veí, va amb texans i sabatilles d'estar per casa. Porta un gos minúscul lligat amb una corretja que bota com una pilota i fa xisclets amb els ulls fora de les òrbites. L'amo li borda que pari de donar pel sac, però el gos no li fa cap cas i el veí fa què, vas veure el partit, ahir? I comença a parlar ell sol de davanters i d'àrbitres i l'Ernest té una mandra i una fam terribles i no pot deixar de pensar en la xocolata que porta a la bossa de plàstic al costat del pa de motlle per a la Marta i de com quan vivia a Copenhaguen i tenia gana sortia a endrapar tres o quatre frankfurts amb salsa d'all o maionesa en una d'aquelles casetes de plàstic amb rodes que muntaven els danesos a la vorera. Fa tres pisos que només se sent el brunzit del fluorescent i arriben a l'entresòl, el veí baixa

arrossegant el gos i es mira l'Ernest amb cara de què coi fa aquest, que no baixa, mentre les portes es tanquen. L'Ernest es queda palplantat allà dins fins que el veí gira cua i marxa i torna a pitjar el botó, no cap a casa, sinó cap a l'àtic. Mentre puja l'ascensor és cada vegada més i més petit i les parets i els seus altres jo l'aixafen, així que se sent molt alleugerit de fer a peu el tram final fins el terrat.

L'aire és tebi i li fa una mica d'angúnia, com si s'hagués assegut en una cadira i encara notés l'escalfor del seu ocupant anterior. S'obre pas a través dels llençols dels veïns. El cel i l'aire lliure l'han calmat una mica, respira fons i veu com els llums taronja de Barcelona cremen als seus peus. Intenta imaginar-se que encara és jove i que encara és a Copenhaguen però l'assetja l'última trucada que li va fer a en Moshe, ara fa sis anys, no vol recordar-se, però no pot evitar-ho i una tristor calenta l'estreny, com van, les coses? Bé, no em puc queixar; jo tampoc; encara fumes? No, després de Copenhaguen vaig decidir deixar-ho; jo tampoc no he fumat gaire des d'aleshores; no, no és bo per a la salut. Es va fer un silenci a la línia i en Moshe li va dir que últimament estava molt enfeinat perquè s'encarregava del departament de recursos humans a l'empresa familiar, una fàbrica de cordons de Tel Aviv, i l'Ernest va felicitar-lo i va dir-li que ell també havia trobat feina i que s'havia promès.

Barcelona és bruta i sorollosa. L'Ernest es deixa caure abraçant la bossa de plàstic fins que queda assegut entre els llençols. Es mira el pa de motlle de la Marta amb ràbia i desig durant una estona, deu estar-se preguntant on és i per què triga tant. Treu una rajola de xocolata i n'admira l'embolcall lila i blanc, la mossega i la xocolata li emplena la boca. Sense adonar-se'n, s'acaba totes les altres rajoles que ha comprat i se sent empatxat. Li agradaria refrescar-se la boca amb un xiclet de menta, el busca a la butxaca i recorda desencantat que s'ha oblidat de comprar-ne. Descansa una estona mirant el cel i creu que ja no va tan fumats, però sap que és un miratge i que quan torni a aixecar-se el cap li donarà voltes i se sentirà mandrós i endormiscat, com quan s'adormia a la seva habitació de Copenhaguen, blanca i amb olor de fusta nova, mirant els trens que travessaven la nit amb el llum frontal encès. La xocolata li ha deixat un regust amarg a la gola, la Marta l'espera a baix, espera el pa de motlle, li ve de gust sopar un sandvitx de fuet; i mentre s'adorm pensa que s'aixecarà i que baixarà les escales i que anirà cap a la Marta.

Punxaven



—Un ram de roses? —L’home es treu l’abric amb l’ajut de la minyona i li allarga el barret i el paraigües. Es mira la dona, que contempla l’escena recolzada a la paret del rebedor, fumant una cigarreta—. Qui te les ha enviades, Isabel?

—Me les ha portades el noi petit dels Galera aquest matí, estimat. Enguany el roser els ha florit massa. —La Isabel riu ensenyant les dents. Porta un vestit daurat que li arriba a l’alçada del genoll i els cabells curts li fan unes ones rígides que li emmarquen el rostre. S’acosta al gerro transparent on hi ha el pom de roses, n’agafa una amb cura i se l’acosta al nas sense deixar d’esguardar el seu marit—. Oi que són esplèndides?

La minyona anuncia el sopar. El matrimoni seu a taula i tots dos mengen en silenci fins que els serveixen el xai.

—Els Galera no tenen jardí, Isabel. —L’home mastega amb parsimònia un tros de carn amb els ulls tancats i s’acaba d’un glop la copa de vi—. Au, digues la veritat.

—Oh, Pere, és aquesta, la veritat.

En Pere no diu res. Talla la carn amb les mans crispades i el ganivet xerrica al plat de porcellana. S'omple la boca de xai i ella gronxa la copa amb un somriure burleta. Amb prou feines ha tastat el sopar.

—És el mateix poca-solta que et va treure a ballar a la festa dels Cavaller?

La seva dona es mulla els llavis de vi i se'ls asseca amb la punta del tovalló. Esquinça una mica de carn amb la forquilla i mastega amb un sospir satisfet.

—És tendre, el xai. No trobes?

—Deixa estar el xai i explica't.

La minyona entra al menjador, enretira els plats per a servir les postres i finalment marxa tancant la porta amb suavitat. Sense deixar de somriure, la Isabel esbocina el caramel de la crema catalana amb la cullera. En Pere la fita amb les galtes inflades per la ràbia i comença a engolir la crema a cullerades. Quan acaba, la mestressa, que encara té el plat ple, toca una campana de plata i amb un gest lènguid avisa el servei que prendran el cafè a la biblioteca. Afegeix:

—Enriqueta, sobretot no t'oblidis de canviar l'aigua de les roses, avui. Posa-les al gerro groc pastel, que faran més goig.

El seu marit empal·lideix i colpeja la taula amb tanta força que l'aranya de vidre dringa. Es mira el ram a través de la porta del rebedor estrenyent els punys i serrant els queixals i, de sobte, s'alça d'un bot i engrapa el colze de la seva dona. Ella es queixa dèbilment i deixa que l'arrossegui cap el pom de roses. Les flors amb prou feines són uns capolls carmí entreoberts i una mica pansits, amb la tija recoberta d'espines immenses. En Pere agafa el gerro i el sacseja bramant a cor què vols.

—Què t'has cregut? Que pots embolicar-te amb el primer pocavergonya que ensopeguis?!

Les roses i l'aigua s'escampen per terra. Aleshores, la minyona entra amb la safata del cafè i xiscla:

—Les meves roses!

Deixa la safata a terra i recull les flors amb llàgrimes als ulls. En Pere se la mira amb la boca oberta de bat a bat, vermell com un perdigot i amb el gerro buit encara a la mà.

—Me les han enviades del poble aquest matí. La senyora les ha vistes —sanglota la noia—. M’ha dit que era una llàstima que només jo pogués gaudir unes roses tan boniques.

En Pere alça els braços en un gest d’impotència i de sorpresa. La Isabel es contempla els cabells esbullats i el vestit rebregat al mirall del rebedor. Corregeix el pintallavis i el pentinat, agafa la safata i s’encamina cap a la biblioteca amb un somriure d’orella a orella.

El salt



I

La mare em va escampar la crema per l'esquena, rasant-me amb la sorra que li havia quedat entre els dits. Des de l'ombra del para-sol vaig veure com dos nois agafaven embranzida des d'un dels penya-segats que rodejaven la platja, van caure a l'aigua amb un espetec humit i en van sortir rient i sacsejant el cap.

Els vaig dir que em deixessin provar, que no em faria mal i que tothom ho feia, però el pare no va dir res i la mare, que em deixarien quan fos més gran, que ara només tenia tretze anys. Ho va dir rentant-se les mans de crema, després va repartir entrepans i ens va fer berenar en rotllana. Vaig insistir fins que gairebé va ser l'hora de marxar, però la mare no va aixecar la vista de les sopes de lletres fins que van ser gairebé les set i va començar a perseguir el Gerard amb una tovallola mentre el pare treia la sorra de les coses. Cada tarda, quan marxàvem, feia el mateix i cada tarda, quan arribàvem a l'apartament, tot acabava ple de sorra, tant que hi podríem haver fet un desert, amb palmeres i tendes de beduïns i tot.

El pare em va dir que escombrés i la mare va començar a preparar el sopar. Quan vaig acabar, em vaig dutxar molt ràpid; em picava el cap per la sal i tenia capes de crema com de pintura a la pell.

A la piscina no hi havia ningú. Vaig bussejar una estona i em vaig quedar flotant, panxa enlaire, fins que va sortir Venus al blau pàl·lid del cel. Al planetari ens havien explicat que estava fet de pedra i gas, però des de la piscina semblava una cuca de llum. A l'hora de sopar, la mare em va renyar perquè tenia els ulls vermells pel clor i el Gerard va plorar una mica perquè s'havia acabat el gelat de iogurt.

II

El dia següent estava cansada que els pares no em deixessin saltar del penya-segat i no hi havia gaire onades, així que vaig agafar les ulleres i les aletes.

—No vagis gaire lluny! —va dir la mare, i el Gerard em va seguir, però em vaig posar a nedar i el vaig perdre de seguida. Em van cridar que me l'emportés i que no anés tan de pressa.

Vaig fer veure que no els sentia i vaig nedar cap el penya-segat. De tant en tant, sentia els crits i els cops de la gent

que saltava. Vaig resseguir la vora de la pedra una estona, mirant les algues i els eriçons de mar que s'apilaven al fons i a les esquerdes. M'enfonsava i agafava pedres llises o trossos de petxines, o seguia un corrent fresc que em feia venir calfreds.

De sobte, vaig xocar amb unes cames tan blanques com la sorra de la platja.

—Perdona —vaig dir traient el cap de l'aigua.

La noia de les cames era una mica més gran que jo, tenia els cabells foscos flotant al seu voltant i els ulls molt oberts. Va obrir la boca i es va empassar una mica d'aigua que la va fer tossir.

—Em pensava que eres una medusa.

—No, per aquí no n'hi ha —vaig dir—. Estàs de vacances?

—Sí, és la primera vegada que venim. Hem arribat aquest matí.

—Nosaltres ja portem gairebé una setmana.

Li vaig deixar les ulleres i vam seguir mirant el fons. No era gaire emocionant i gairebé no hi havia peixos, només bancs de petits i platejats que lluien amb els rajos de sol i que

s'amagaven entre les algues quan ens veien. Vam agafar un tros de vidre llimat que hi havia al fons i vam jugar a llançar-lo i bussejar per tornar a agafar-lo. Quan ens vam cansar, vam seure en unes roques i la noia, que es deia Míriam, va quedar-se mirant uns nois que saltaven del penya-segat.

—Has saltat alguna vegada?

III

Vaig dir a la Míriam d'anar a explorar una cova que hi havia amagada en un dels penya-segats, no gaire lluny de la platja. Sense dir res als nostres pares, ens vam posar les aletes i les ulleres. Era migdia i feia molta calor. No corria gens d'aire i tan bon punt sortíem de l'aigua, els cabells s'assecaven en cinc minuts, deixant-los fets una crosta per la sal i per l'escalfor. Vam resseguir els penya-segats mirant el fons, a mesura que ens allunyàvem de la platja hi havia més peixos i més eriçons i les algues feien selves. De vegades en sortia algun peix daurat i l'assenyalàvem i ens hi acostàvem.

Quan vam arribar a la cova, la Míriam es va asseure en una pedra que sobresortia de l'aigua i va mirar cap a l'entrada fosca, d'on venia un aire fred.

—I si hi ha animals o morenes?

—No hi ha res —vaig dir, no gaire convençuda—. Només hi ha pedres de color rosa al fons, al sostre i a les parets. També hi ha una plataforma de pedra. Si vols hi podem pujar.

—Com ho saps?

Vaig arronsar les espatlles. El meu pare m'hi havia portat feia un parell d'estius. La mare es va enfadar molt quan ho va saber, i el Gerard també, perquè volia venir.

—Vols que hi entrem, sí o no?

—Si vas tu primera.

Vaig posar-me les ulleres i vaig nedar a poc a poc. L'entrada de la cova era un passadís molt estret i l'aigua, que aquell dia era molt calmada, rebotava fent petites onades i escuma. Vaig mirar el fons, perquè tenia por d'aturar-me si veia la foscor que tenia al davant. Com li havia dit a la Míriam, eren pedres de color rosa i hi havia molt poca sorra. L'aigua era molt clara però una vegada vam entrar a dins costava de veure el fons.

Ens vam enfilem a la plataforma. No se sentia res, només les onades i el cop sord de la gent que es llançava del penya-segat. Semblava que estiguéssim dins d'una ampolla.

—M'agradaria saltar del penya-segat. —La Míriam es va espremer els cabells i un filet d'aigua va caure a la pedra humida. Vaig gronxar les cames.

—Si hem vingut a la cova i no ens han vist, també podem saltar sense que se n'adonin.

Vam decidir que seria el dia abans de la festa d'aniversari de la Míriam. La Míriam em passaria a buscar per casa abans de sopar. Cadascuna diria als pares que anava a sopar a casa de l'altra, però portaríem el banyador sota la roba i una bossa amb una tovallola, un parell d'entrepanys i llanternes pel camí. Saltaríem totes les vegades que volguéssim i tornaríem a casa després de sopar.

IV

El dia de la festa no vaig veure la Míriam en tot el dia. A la tarda, quan vam tornar de la platja, em vaig dutxar i no em vaig banyar a la piscina, però vaig veure Venus des de la terrassa, mentre la mare em raspallava els cabells i me'ls recollia en una trena.

A les vuit, em van deixar a la porta i em van dir que em passarien a buscar a les onze. Vaig trucar i, mentre esperava que m'obrissin, em vaig allisar el vestit, era blau marí i nou, com les sandàlies. Em feia sentir estranya, com si anés disfressada, perquè portava tot l'estiu en banyador i amb samarreta i a sobre l'etiqueta em picava a l'esquena. Em va obrir el pare de la Míriam. Al menjador, hi havia una taula amb patates fregides, entrepans, beguda i una pila de regals. A la dreta hi havia la Míriam, rodejada de noies que no coneixia.

—Hola.

Les noies feien riallades estridents i la Míriam em va saludar amb la mà. Li vaig donar el regal, una ampolla d'aigua de colònia embolicada amb paper platejat. Jo li volia comprar una altra cosa, però quan la mare em va preguntar que què volia no havia sabut què dir.

—Gràcies. Deixa-ho a la pila, ho obriré després del pastís. — La Míriam em va somriure i va seguir parlant amb les altres noies.

Em vaig quedar amb elles, somrient com si res. Esperava que ens deixessin soles i poder preguntar-li què havia passat, per què no havia vingut. Volia dir-li que havia dormit amb el banyador i la roba posada i agafant la

motxilla amb la tovallola i els dos entrepans que havia preparat d'amagat. Volia saber per què ara es comportava com si no hagués passat res, com si mai no haguéssim fet plans ni haguéssim anat a la cova.

Al cap d'una estona, vaig picar unes patates i em vaig posar un got de coca-cola amb molt de gel. No hi havia manera de poder parlar amb la Míriam, que deia, amb xiuxiuejos accelerats, que els nois estaven a punt d'arribar, així que vaig seure en una cadira de ferro, a la terrassa, i vaig esperar que fossin les onze.

L'apartament estava en un setè pis i es veia tot el mar. Vaig pensar en la platja, i en l'aigua, que ara devia estar calenta per tot el dia que el sol l'havia escalfada, i en els peixets platejats que, havia sentit a dir, saltaven només sota la lluna plena.

V

Vaig travessar el poble i vaig endinsar-me en el camí que portava cap a la platja. Se sentien els grills i hi havia llumenetes que de tant en tant creuaven el camí i que em feien companyia. La lluna era tan plena que tot era de color blau i al cel només es veia Venus. Era una llàstima, ara que

estava lluny del poble m'hagués agradat veure les constel·lacions que ens havien ensenyat al planetari.

Em vaig treure les sandàlies perquè em començaven a fer mal i vaig continuar descalça. Vaig notar a les soles dels peus la pols calenta i les agulles dels pins fins que vaig deixar el bosc enrere i vaig seguir el camí, que resseguia la part de dalt dels penya-segats fins que començava a fer baixada.

A la platja no hi havia ningú. Vaig clavar les sandàlies a la sorra, en un racó, i em vaig enfilar al penya-segat esbufegant i amb el vestit que se m'enganxava a l'esquena per la suor. A dalt, la pedra feia un trampolí humit. M'hi vaig acostar de genolls i, agafant-me fort perquè feia molt de vent, vaig treure el cap per la vora. L'aigua de sota era molt fosca i sense onades.

Em vaig treure el vestit, el sostenidor i les calces i els vaig posar sota una pedra per a què el vent no se'ls emportés. El penya-segat semblava molt més alt ara que ja estava allà dalt, segur que quan fos de dia no faria tanta por ni semblaria que l'aigua se t'empassés.

Em vaig adonar que si dubtava ni que fos un segon, no saltaria mai, així que vaig agafar embranzida i vaig saltar tan lluny com vaig poder. Tenia els ulls oberts però no veia

res, només notava el buit entre el penya-segat i el mar, el vent a la cara i, després, l'aigua. No sabia si estava del dret o del revés fins que vaig tocar la sorra del fons amb els dits i em vaig impulsar cap amunt, rodejada de bombolles i d'un núvol de sorra. Vaig treure el cap de l'aigua i em vaig posar a riure, el cor m'anava a mil i la pell em bullia. El mar i la platja eren tot meus, podia fer el que volgués. Vaig nedar, vaig bussejar i vaig buscar pedres i petxines a les palpentres. Quan me'n vaig cansar, vaig flotar sota la lluna i Venus, darrere de la seva llum hi havia totes les altres estrelles i els planetes. Els podia veure una altra nit, si tornava. Encara quedava molt estiu.

Edicions  duoZanetti

us desitja un bon

Sant Jordi 2014

Primera edició a [duoZanetti](#): Abril 2014. Copyright dels contes © Natàlia Cerezo, 2014. Copyright del pròleg © Maria Teresa Moreno, 2014. La present edició ha estat a càrrec de Ricardo Triviño Sánchez i es pot compartir sota llicència [Creative Commons \(BY-NC-SA\)](#). La imatge de la coberta és d'[Accés Obert \(OA\)](#) i es pot descarregar de la pàgina de la [Yale University Art Gallery](#): Rooms by the sea de Edward Hopper (1882-1967). No es permet l'ús comercial d'aquesta obra ni obres derivades sense el consentiment de la seva autora.